

GUVERNUL ROMÂNIEI
PRIMUL – MINISTRU

148
13012006

Biroul permanent al Senatului
Bp 607 24.01.2006

PARLAMENTUL ROMÂNIEI
SENAT
93 24.01.2006

Domnule președinte,

În conformitate cu prevederile art.111 alin.(1) din Constituție,
Guvernul României formulează următorul

PUNCT DE VEDERE

referitor la *propunerea legislativă privind autorizarea și activitatea traducătorilor jurați*, inițiată de domnii deputați Relu Fenechiu și Cornel Știrbeț, aparținând Grupului parlamentar al PNL (Bp.607/2005)

I. Principalele reglementări

Propunerea legislativă urmărește crearea cadrului legal comun în materia activității de traducere desfășurată de persoane specializate, la solicitarea unor organe sau instituții ale sistemului judiciar.

Inițiativa legislativă este structurată pe șase titluri, fiecare conținând unul sau mai multe capitole, și reglementează, în principal, următoarele aspecte:

- principii și condiții de exercitare a activității de traducător jurat;
- procedura de înscriere și evaluare a dosarelor;
- procedura de autorizare a traducătorului jurat;
- statutul traducătorului jurat și al comisiei de examinare.

Totodată, se propune abrogarea *Legii nr. 178/1997 pentru autorizarea și plata interpreților și traducătorilor folosiți de Consiliul Superior al Magistraturii, de Ministerul Justiției, Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, Parchetul Național Anticorupție, de organele de urmărire penală, de instanțele judecătorești, de birourile notarilor publici, de avocați și de executori judecătorești.*

II. Observații și propuneri

1. După cum reiese din *Expunerea de motive*, actualul cadru legislativ (Legea nr.178/1997) este considerat impropriu, începând chiar cu titlul, considerat „stufos”. Se propune, astfel, ca titlul să fie „*Legea traducătorilor jurați*”.

Arătăm faptul că, în forma actuală, titlul inițiativei legislative nu reflectă pe deplin conținutul actului normativ - fiind reglementat doar regimul juridic al traducătorilor utilizați în sistemul justiției și nu în general, cel al tuturor traducătorilor din România.

În plus, titlul va crea confuzie în mediile juridice în care noțiunea de „*jurați*” are un cu totul alt sens, ea reflectând instituții ce nu mai sunt reglementate în dreptul românesc dar care sunt cunoscute specialiștilor români, și anume, participarea nespecialiștilor (a juraților) la actul de justiție. Prin urmare, susținem în continuare o precizare riguroasă, exactă, a categoriilor de organe sau instituții care utilizează traducători, așa cum sunt ele precizate în titlul Legii nr.178/1997.

2. Se menționează, totodată, în *Expunerea de motive* că autorizarea pe plan central a traducătorilor, prin intermediul Ministerului Justiției, nu ar fi în spiritul acquis-ului comunitar. Cadrul

legislativ actual nu își propune să reglementeze întreaga profesie a traducătorilor din România, ci numai cadrul și condițiile în care o parte dintre aceștia colaborează cu sistemul judiciar. Prin urmare, „centralizarea” listelor la Ministerul Justiției devine pe deplin explicabilă și justificată, având în vedere faptul că Ministerul Justiției este organismul responsabil cu buna administrare a actului de justiție în România.

3. Se arată că ar trebui eliminate din actualul cadru legislativ prevederile referitoare la tarifele prestațiilor deoarece acestea ar trebui să fie reglate exclusiv de raportul dintre cerere și ofertă și nu pe cale administrativă, statul ca un agent economic oarecare nefiind îndreptățit să intervină. Față de această susținere, subliniem faptul că activitatea și aportul adus de traducători în actul de justiție nu reprezintă numai o prestație oarecare ci și o gestionare a unui serviciu de interes public, iar intervenția statului în stabilirea tarifelor prestațiilor este, din acest punct de vedere, o modalitate de menținere a acestui serviciu la un nivel accesibil.

4. La **art.3** se prevede faptul că traducerile prevăzute cu semnătură și sigiliu „*au forța probantă prevăzută de lege*”, prevedere care încalcă dispozițiile speciale referitoare la probe din Codul de procedură penală, respectiv Codul de procedură civilă.

5. Conform inițiativei legislative, cetățenii din statele membre ale Uniunii Europene sau ale Spațiului Economic European pot fi autorizați să exercite profesia de traducător jurat doar dacă au domiciliul sau reședința permanentă în România de 3 ani și au calitatea de traducător jurat în conformitate cu legislația statului ai cărui cetățeni sunt. Aceste condiții încalcă acquis-ul comunitar, din următoarele rațiuni:

- conform legislației în materie (Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 102/2005 privind libera circulație pe teritoriul României a cetățenilor statelor membre ale Uniunii Europene și Spațiului Economic European, aplicabilă de la data aderării României la Uniunea Europeană) reședința permanentă se dobândește după o perioadă de ședere continuă și legală de mai mult de 5 ani. În consecință, cetățenii statelor membre ar putea deveni traducători jurați

după o ședere de minim 8 ani în România, în timp ce un cetățean român trebuie să dovedească o ședere de doar 3 ani, aducându-se astfel atingere principiului nediscriminării, prevăzut de art. 12 din Tratatul de instituire a Comunității Europene. Chiar dacă cetățenii din statele membre ar trebui să dovedească o ședere de 3 ani în România, am fi în prezența unei discriminări indirecte, deoarece aplicarea acelorași condiții are de fapt efectul de a crea avantaje cetățitorilor români. Pentru o situație echitabilă, ar trebui stabilită pentru cetățenii statelor membre o perioadă de ședere de 3 ani într-unul din statele membre ale Uniunii Europene. Totodată, se ridică problema motivației acestei perioade de ședere atât la cetățenii români cât și la cetățenii Uniunii Europene, în condițiile în care competențele acestora sunt verificate prin procedura de autorizare.

- autorizația se acordă doar cetățenilor care au calitatea de traducător jurat în conformitate cu legislația din statul de origine. În consecință, persoanele care nu au fost autorizate ca traducător jurat în statul de origine nu au dreptul să ceară accesul la profesie în România, încălcându-se astfel prevederile comunitare referitoare la dreptul de stabilire, conform cărora accesul cetățenilor din alte state membre la activități economice se realizează în aceleași condiții cu cele impuse propriilor cetățeni de legea statului gazdă (art.43 din Tratatul de instituire a Comunității Europene).

Pentru a se asigura că cetățenii statelor membre care doresc să exercite o profesie reglementată în alt stat decât cel în care au dobândit calificarea au cunoștințele necesare, la nivel comunitar au fost adoptate mai multe directive care reglementează recunoașterea calificărilor profesionale. Pentru profesia de traducător jurat, este incidentă *Directiva 89/48/CEE privind sistemul general de recunoaștere a diplomelor de învățământ superior acordate la încheierea educației și formării profesionale cu o durată de cel puțin 3 ani*, transpusă în legislația internă prin *Legea nr. 200/2004 privind recunoașterea diplomelor și calificărilor profesionale pentru profesiile reglementate din România*.

Astfel, inițiativa legislativă trebuia să prevadă că recunoașterea calificărilor deținute de cetățenii din statele membre ale Uniunii Europene și ale Spațiului Economic European se realizează în conformitate cu actul normativ menționat.

Apreciem, totodată, că nu se poate cere unei persoane să îndeplinească condiția prevăzută la **art.7 lit. f)**, atâta timp cât aceasta nu a fost autorizată ca traducător.

6. La **art. 9**, care privește procedura necesară înscrierii unei persoane ca "*traducător jurat*", este menționat, printre organismele competente să-și dea avizul, inspectoratul de poliție al județului. Nu se înțelege rațiunea pentru care acest organism însărcinat, în principal, cu menținerea ordinii publice, ar fi reprezentat în comisiile constituite în cadrul tribunalelor.

La **alin. (5)** era necesar să se instituie o taxă de participare al cărei quantum să fie fixat de către președintele fiecărui tribunal în parte, având în vedere organizarea la nivel județean a procedurii de verificare a cunoștințelor traducătorilor jurați.

Prevederile **art. 9 alin. (1)** trimit la eliberarea de către inspectoratele de poliție competente a unui aviz, în condițiile în care tribunalul unde se depune cererea verifică dacă dosarul este complet și subsecvent se eliberează alt aviz de către comisia de examinare a traducătorilor jurați, această procedură dovedind un grad ridicat de birocratizare.

7. La **art.10** facem următoarele observații:

- textul **alin.(1)**, care se referă la „*hotărârea*” tribunalului, este neclar, inițiatorii dorind să se refere, probabil, la autorizația de traducător jurat. Totodată, textul **alin. (1)** transformă autorizarea traducătorilor jurați într-o simplă procedură administrativă îndeplinită în fața instanței de judecată. Mai mult decât atât, propunerea legislativă nu prevede condițiile sau motivele care stau la baza hotărârii instanței (se naște întrebarea dacă procedura în fața comisiei este o procedură de avizare conformă/consultativă sau de examinare).

- la **alin. (2)** se poate observa că inițiatorii nu au luat în calcul și soluția, absolut posibilă în cadrul oricărei examinări, a respingerii candidaturii;

- descentralizarea nu ar trebui să meargă până la nivelul tribunalelor, autorizarea urmând a se efectua de către curțile de apel, pe baza unui examen de verificare a cunoștințelor, susținut în fața unei comisii formate din specialiști în limbi străine recunoscuți pe plan profesional. Competența comisiei (un judecător, un procuror, un

avocat, un notar public și un reprezentant al inspectoratului de poliție județean) nu se justifică, având în vedere că aceasta examinează numai cunoștințele de limbă străină ale candidaților;

- potrivit art. 3 lit. x) de la pct. II din Anexa 1 la *Hotărârea Guvernului nr. 797/2005 privind aprobarea nivelurilor pentru valorile impozabile, impozitele și taxele locale și alte taxe asimilate acestora, precum și pentru amenzile care se indexează anual pe baza ratei inflației, aplicabile în anul fiscal 2006*, cererile adresate Ministerului Justiției pentru autorizarea traducătorilor și interpreților se vor supune în anul 2006 unei taxe judiciare de timbru de 19 RON;

- taxele judiciare de timbru și timbru judiciar constituie venituri integrale ale bugetelor locale și, potrivit art. 83 alin. (3) din *Ordonanța Guvernului nr. 92/2003 privind Codul de procedură fiscală, republicată, cu modificările și completările ulterioare*, aceste taxe se stabilesc în RON;

- **alin. (7)** este defectuos formulat întrucât, potrivit *Legii nr. 146/1997 privind taxele judiciare de timbru, cu modificările și completările ulterioare*, cererile introduse la instanțele judecătorești sunt supuse taxelor judiciare de timbru. Totodată, taxele sunt percepute pentru serviciul prestat, indiferent de soluția obținută ca urmare a prestării serviciului.

8. La **art. 13 alin. (2)** este prevăzută posibilitatea ca un traducător jurat să efectueze o traducere în și dintr-o altă limbă decât cea pentru care a primit autorizarea, sub condiția asumării pe proprie răspundere a acurateței textului tradus. O astfel de prevedere nu poate fi însă acceptată. După cum se cunoaște, actele întocmite în cursul procedurilor judiciare de către traducători sunt extrem de importante și întocmirea lor fără respectarea riguroasă a prevederilor legale și fără transpunerea cu acuratețe într-o altă limbă a conținutului unui document este de natură a afecta serios întreaga procedură.

9. La **art. 15 alin. (2)** se prevede faptul că tribunalul va verifica domiciliul traducătorului, statutul său profesional, precum și dacă exercită o activitate regulată în domeniul traducerilor, acțiuni ce sunt de natură a afecta viața privată a acestor persoane și care nu se justifică în procedura obișnuită a unui control profesional.

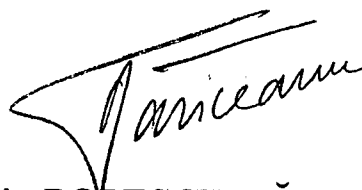
10. Componenta comisiilor de examinare, astfel cum reiese din cuprinsul **art. 17**, nu garantează faptul că în urma examinării vor fi selectați solicitanții care într-adevăr dețin competențele lingvistice necesare îndeplinirii activității pentru care urmează să fie autorizați, atât timp cât membrii comisiilor de examinare nu trebuie să dețină cunoștințe lingvistice la un nivel cel puțin egal cu cel al candidaților.

11. La **art.18 alin. (1) lit. c)** se prevede ca sancțiune „*radierea de pe tabelul traducătorilor jurați*”. Apreciem că textul se referă la „*încetarea calității de traducător jurat*”, „*radierea*” efectuându-se ca urmare a aplicării acestei sancțiuni.

III. Punctul de vedere al Guvernului

Având în vedere considerentele prezentate, **Guvernul nu susține adoptarea propunerii legislative în forma prezentată.**

Cu stimă,

Călin POPESCU-TĂRICEANU

Domnului senator **Nicolae VĂCĂROIU**

Președintele Senatului